

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/57/2020
Identifikačné číslo spisu:	7217010763
Dátum vydania rozhodnutia:	07.12.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:7217010763.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému F. P. a spol. pre pokračovací prečin uvádzania falšovaných, pozmeňovaných a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona na verejnom zasadnutí konanom 7. decembra 2021 v Bratislave o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky a ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. apríla 2019, sp. zn. 8To/27/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovuje, že rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 15. apríla 2019, sp. zn. 8To 27/2019, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i), ods. 3 Trestného poriadku porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 12 a § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 3 Trestného poriadku, § 322 ods. 3 Trestného poriadku, § 271 ods. 2 Trestného zákona v prospech obvinených F. P. a S. D..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 15. apríla 2019, sp. zn. 8To 27/2019, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikazuje Krajskému súdu v Košiciach, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 7. decembra 2018, sp. zn. 7T/46/2017, uznal obvinených F. P. a S. D. vinných z obzvlášť závažného zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ktorý spáchali tak, že

1. potom, ako si obv. S. D. a obv. Q. P. po predchádzajúcej vzájomnej dohode nezisteným spôsobom a v presne nezistenom čase najneskôr od februára 2016 zadovážili 19 ks falošných eurobankoviek v nominálnej hodnote 500 eur, tieto prechovávali na doposiaľ nezistenom mieste a prostredníctvom obv.

F. P. ich ponúkali na predaj, následne v O. na P. ceste č. XX pred predajňou O. sa 15. marca 2016 v čase po 13.00 hod. obv. F. P. stretol s agentom U. A. ako záujemcom o kúpu falošných bankoviek, s ktorým sa dohodol na zadovážení bližšie nešpecifikovaného množstva falošných bankoviek v nominálnej hodnote 500 eur, kde na základe tejto dohody v O. na P. I. č. XX pred predajňou O. 2. apríla 2016 v čase po 12.00 hod. obv. D. a obv. P. odpredali agentovi U. A. 14 ks falošných 500 eurových bankoviek v celkovej hodnote 7.000 eur za finančnú čiastku 4.200 eur, pričom obv. D. dal obv. P. za sprostredkovanie predaja odmenu vo výške 100 eur a napokon zvyšných 5 ks falošných 500 eurových bankoviek obv. D. a obv. P. ukryli na doposiaľ presne nezistenom mieste;

1. v Brne v Českej republike v OC Olympia v reštaurácii F. H. S. 18. júla 2016 v čase po 18.30 hod. obv. S. D. po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obv. Q. P. predali agentovi polície Českej republiky za sumu 900 eur 3 ks falošných bankoviek nominálnej hodnoty 500 eur s číslami bankoviek R., R., R. a napokon zvyšné dve falošné bankovky v nominálnej hodnote 500 eur s číslami R. a R. obv. D. a obv. P. ukryli uvedeného dňa v krovinatom poraste v plastovej fľaši pri odpočívadle za obcou Krčava, okres Sobrance smerom na hraničný prechod Vyšné Nemecké, kde ich prechovávali až do 19. apríla 2017, kedy bola vykonaná obhliadka miesta činu vyšetrovateľom Policajného zboru.

Za to obvinenému F. P. uložil podľa § 270 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere desať rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Obvinenému S. D. okresný súd uložil podľa § 270 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere desať rokov, na ktorého výkon do podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona im okresný súd uložil aj ochranný dohľad na dobu dva roky.

Obvinení napadli uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudok z 15. apríla 2019, sp. zn. 8To/27/2019, podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a obvineného F. P. v bode 1. uznal vinného z prečinu uvádzania falšovaných, pozmeňovaných a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona vo forme pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, a obvineného S. D. v bode 1. a 2. z pokračovacieho prečinu uvádzania falšovaných, pozmeňovaných a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona, ktorý spáchali tak, že

2. obžalovaný S. D. po predchádzajúcej vzájomnej dohode s inou osobou (V.M.) potom, ako im najneskôr vo februári 2016 bolo vyplatené doposiaľ neznámymi osobami za predaj osobného motorového vozidla Mercedes Benz falšovanými eurobankovkami v počte 20 ks v nominálnej hodnote 500 eur, tieto prechovávali v Prahe, na Slovensku a na Ukrajine a za pomoci obžalovaného F. P. ich ponúkali na predaj ako pravé, následne v O. na ul. P. č. XX pred predajňou O. sa 15. marca 2016 v čase po 13.00 hod. obžalovaný F. P. potom, ako 1 ks falošnej eurobankovky odovzdal P. S. za účelom zistenia záujemcov o kúpu, stretol sa s agentom U. A. ako záujemcom o kúpu falošných bankoviek, s ktorým sa dohodol na zadovážení bližšie nešpecifikovaného množstva falošných bankoviek v nominálnej hodnote 500 eur, kde na základe tejto dohody v O. na ul. P. č. XX pred predajňou O. 2. apríla 2016 v čase o 12.00 hod. obžalovaný S. D. s inou osobou (Q..P.) odpredali agentovi U. A. 14 ks falošných 500 eurobankoviek v nominálnej hodnote 7.000 eur za finančnú čiastku 4.200 eur, pričom obžalovaný S. D. dal obžalovanému F. P. za sprostredkovanie predaja odmenu vo výške 100 eur a napokon zvyšných 5 ks falošných eurobankoviek obžalovaný S. D. s inou osobou (Q..P.) prechovávali na rôznych miestach;

3. v Brne v Českej republike v OC Olympia v reštaurácii F. S. 18. júla 2016 v čase o 18.30 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode s inou osobou (Q..P.) predali agentovi polície s legendou U. A. za sumu 900 eur 3 ks falošných eurobankoviek nominálnej hodnoty 500 eur s číslami bankoviek I., R., R. a napokon dve zvyšné falošné bankovky v nominálnej hodnote 500 eur ukryli uvedeného dňa v krovinatom poraste v plastovej fľaši pri odpočívadle za obcou Krčava, okres Sobrance, odkiaľ ich vydal obžalovaný S. D. príslušníkom Policajného zboru pri obhliadke miesta činu, ktoré sám označil.

Za to obvinenému F. P. krajský súd uložil podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm.

l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere dva roky, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu tri roky. Obvinenému S. D. krajský súd uložil podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona s použitím §36 písm. j, § 37 písm. m), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dva roky, na ktorého výkon do podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň podľa § 65 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona mu krajský súd uložil trest vyhodenia z územia Slovenskej republiky na dobu 5 rokov.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) a minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) na podnet generálneho prokurátora dovolanie. Generálny prokurátor podal dovolanie 12. septembra 2019 z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a minister spravodlivosti podal dovolanie 31. októbra 2019 z dôvodu § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Generálny prokurátor v podanom dovolaní uviedol, že napadnutým rozsudkom bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 12, § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 3, § 322 ods. 3 Trestného poriadku, a v ustanovení § 271 ods. 2 Trestného zákona v prospech obvinených S. D. a F. P., čím bol podľa neho naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. V odôvodnení generálny prokurátor uviedol, že sa s napadnutým rozsudkom nestotožnil, pretože je podľa neho založený jednak na nesprávnom právnom posúdení skutkov, a jednak vychádza zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený. Poukazujúc na § 270 ods. 1, § 271 ods. 2 Trestného zákona uviedol, že krajský súd po úprave skutkovej vety (bez vykonania ďalších dôkazov) dospel k záveru, že obvinení naplnili len skutkovú podstatu trestného činu podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona.

V danej trestnej veci pre kvalifikáciu skutkov podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona neboli podľa neho naplnené všetky znaky zákonom ustanovenej skutkovej podstaty. Dodal, že obvinení nikdy nemali úmysel falšované peniaze „dať do obehu ako pravé“, nadobudnuté falšované peniaze ponúkali za odplatu tretej osobe, pričom obom stranám tohto „obchodu“, teda obvineným ako aj nadobúdateľovi (policajnému agentovi) bolo zrejmé, že nejde o pravé bankovky v hodnote 500 eur. O tom podľa generálneho prokurátora bez akýchkoľvek pochybností svedčí skutočnosť, že ako platba bola poskytnutá len časť nominálnej hodnoty predávaných falšovaných bankoviek. Preto nie je podľa neho možné sa stotožniť so záverom krajského súdu, že pod pojmom „dať do obehu ako pravé“ sa rozumie okrem iného aj predaj falšovaných peňazí na čiernom trhu. Za „danie falošných peňazí do obehu ako pravých“ možno považovať použitie takých peňazí pri platení v obchode či za poskytnuté služby, vklad v hotovosti v banke a pod. Aby bolo možné konštatovať naplnenie znakov „dať do obehu ako pravé“ je podľa generálneho prokurátora nevyhnutné, aby pri nakladaní s falšovanými peniazmi subjekt, ktorému sa falšované peniaze z akéhokoľvek právneho dôvodu poskytujú ako protihodnota, nemal vedomosť o tom, že ide o falšované peniaze. Dodal, že o taký prípad v danej trestnej veci nejde.

Podľa generálneho prokurátora je nesporné, že obaja obvinení zadovážili pre tretiu osobu (policajného agenta) falšované peniaze a také peniaze aj prechovávali, preto konanie S. D. malo byť aj po eventuálnej úprave skutkovej vety právne posúdené podľa § 270 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a konanie F. P. podľa § 270 ods. 1 Trestného zákona. Nesprávne právne posúdenie zisteného skutku zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pričom toto porušenie zákona zásadným spôsobom ovplyvnilo postavenie obvinených, keďže im boli uložené podstatne miernejšie tresty odňatia slobody. Nad rámec uvedeného generálny prokurátor poukázal aj na skutočnosť, že dospel k právnomu záveru, že krajský súd nesprávne zistil skutkový stav a dôkazy zabezpečené do spisu vyhodnotil jednostranne, nekriticky a výlučne v prospech obvinených, a z dôvodu, že nie je oprávnený podať dovolanie z dôvodu nesprávne zisteného skutkového stavu (§ 371 ods. 3 Trestného zákona) využil svoje právo a podal podnet ministrovi spravodlivosti na podanie dovolania podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku v neprospech obvinených.

Generálny prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného

poriadku vyslovil, že rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 2 ods. 12, § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 3, § 322 ods. 3 Trestného poriadku a § 271 ods. 2 Trestného zákona, v prospech obvinených S. D. a F. P.; podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Minister spravodlivosti v odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku úvodom poukázal na ustanovenia § 271 ods. 2, § 21 ods. 1 písm. d), § 125 ods. 1, § 15 písm. a) Trestného zákona a § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Podľa ministra spravodlivosti záver krajského súdu, že okresný súd vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, nevyhotovil správne a v súlade so zákonom, keď pri uznaní viny obvinených zjavne zhodnotil iba dôkazy, ktoré svedčili v ich neprospech a opomenul vysporiadať sa s relevantnými dôkazmi, ktoré svedčili ich prospech v rozsahu, v akom na ne poukazovali vo svojich odvolaniach. Minister spravodlivosti zdôraznil, že aj podľa názoru krajského súdu vykonal okresný súd dokazovanie v potrebnom rozsahu. Dodal, že už v rámci prípravného konania bolo vykonané pomerne rozsiahle dokazovanie, okrem iného boli využité informačno-technické prostriedky vymedzené Trestným poriadkom (§ 113, § 114, § 115 a § 117 Trestného poriadku), ako aj inštitút predstieraného prevodu v zmysle § 112 Trestného poriadku. Pokračoval, že krajský súd vo svojom rozhodnutí namietal, že okresný súd vyhodnotil vykonané dôkazy jednostranne, a to v neprospech oboch obvinených. Po preštudovaní veci však minister spravodlivosti zastáva názor, že krajský súd taktiež vyhodnotil vykonané dôkazy jednostranne, a to naopak v prospech obvinených.

Za najzásadnejší dôkaz v predmetnej trestnej veci možno podľa ministra spravodlivosti jednoznačne považovať výpoveď agenta U. A., ktorý vo svojich výpovediach okrem iného potvrdil, že keď sa obv. D. opýtal, či by vedel doniesť aj väčší obnos peňazí, obv. D. odpovedal, že 20.000 eur. Minister spravodlivosti ďalej uviedol, že vo vzťahu ku konaniu z 18. júla 2016 agent U. A. vypovedal, že obv. D. počas rozhovoru naznačoval, či nemajú k dispozícii aj bankovky nižšej nominálnej hodnoty ako je 500 eur, pretože tie by sa ľahšie uvádzali do obehu. Na to mu obv. D. uviedol, že sú k dispozícii 200 eurové bankovky. Rovnako mu naznačil, že by nemuselo ísť len o eurobankovky, ale vie poskytnúť aj inú menu, napr. americké doláre, v prípade ktorých by však musel zakúpiť vcelku najmenej 20.000. V prípade otázky obv. D., že koľko falošných 500 eurových bankoviek agent teraz zoberie, je podľa ministra spravodlivosti možné vyvodiť záver, že disponoval väčším obnosom falošných bankoviek, a to minimálne v rozsahu tri tisíc. Vzhľadom na uvedené je podľa neho zrejmé, že obv. D. nedisponoval bankovkami z údajného predaja motorového vozidla (a teda 10.000 eur), ale vedel zabezpečiť predaj väčšieho počtu falošných bankoviek, resp. predaj bankoviek aj inej meny. Už pri prvom stretnutí vedel obv. D. agentovi zabezpečiť falošné bankovky v hodnote až 20.000 eur, pričom ide o dvojnásobok sumy získanej z údajného predaja motorového vozidla obvineného. Ďalej uviedol, že bankovky sú jasným dôkazom toho, že obvinený účelovo vypovedal o predaji jeho motorového vozidla a vedel zaobstarat' uvedené bankovky z dôvodu, že sa priamo zúčastňuje na falšovaní, pozmeňovaní a neoprávnenej výrobe peňazí a cenných papierov. Podľa ministra spravodlivosti zo skutočnosti, že obv. D. ukryl dve 500 eurové bankovky vo fľaši však nevyplyva, že nedisponoval väčším obnosom bankoviek resp. bankovkami inej nominálnej hodnoty. Naopak, je podľa neho logickým vyústením, že obv. D. musel tieto bankovky pred hraničným prechodom ukryť z dôvodu, že ich nechcel mať pri sebe v čase, keď prechádzal s Q. P. cez hranice.

Ďalšou skutočnosťou podmieňujúcou vyvodenie ministrom spravodlivosti podávaného záveru je, že obv. D. počas trestného konania viackrát využil svoje zákonné právo a odmietol vypovedať (výsluchy z 20. decembra 2016 a 3. marca 2017). Až neskôr s odstupom času, počas výsluchov 5. apríla 2017 a 6. apríla 2017 prišiel s verziou, že falšované bankovky nadobudol za predaj motorového vozidla zn. Mercedes Benz. Následne potvrdil skutočnosti vzťahujúce sa k predaju falšovaných bankoviek agentovi U. A. V tomto smere sa ministrom spravodlivosti naskytuje otázka, prečo obvinený neprezentoval svoju verziu priebehu skutkového deja už pri prvých výsluchoch pred vyšetrovateľom. Ak totiž išlo o pravdivú verziu priebehu skutkového deja, z jeho strany neexistoval dôvod pre odmietnutie vypovedať najmä za predpokladu, ak by tým odstránil podozrenie z jeho účasti na organizovanej trestnej činnosti. Vyššie uvedené tak podľa ministra spravodlivosti do výraznej miery spochybňuje vierohodnosť výpovedí

obvineného a súbežne svedčí o ich účelovosti v snahe miernejší kvalifikácie jeho protiprávneho konania podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona, kde zákon umožňuje uložiť miernejší trest, k čomu v predmetnej trestnej veci i došlo a obvinenému bol namiesto nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 10 rokov uložený iba nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky na hornej hranici trestnej sadzby.

V tomto bode sa pri teórii o predaji motorového vozidla obvineného podľa ministra naskytuje otázka, z akého dôvodu po tom, ako sa obv. D. dozvedel, že peniaze z predaja motorového vozidla sú falošné, neoznámil túto skutočnosť orgánom činným v trestnom konaní, ale snažil sa falšované bankovky uviesť do obehu protiprávnym konaním a vystavil sa tak nebezpečenstvu trestného stíhania. Minister spravodlivosti poukázal na výpoveď svedkyne O. U., bývalej manželky obv. D., na hlavnom pojednávaní z 29. marca 2018, z ktorej vyplýva, že síce potvrdila predaj motorového vozidla v OC Harfa, nebola však osobne prítomná pri jeho bezprostrednom predaji, keďže bola s maloletým synom na nákupe. Z uvedeného podľa neho jednoznačne vyplýva, že nebola priamy svedkom prevzatia peňazí obvineným.

Minister spravodlivosti uviedol, že krajský súd sa vo svojom rozhodnutí rovnako nevysporiadal so správou Úradu policajného pridelenca Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Kyjeve, z obsahu ktorej jasne vyplýva, že v zmysle informácii Národnej polície Ukrajiny sa obv. D. a Q. P. podieľajú v rámci organizovanej skupiny na falšovaní, pozmeňovaní a neoprávnenej výrobe peňazí a cenných papierov nielen na území Ukrajiny, ale i vo viacerých štátoch Európskej únie. Pokračujúc, že výpoveďou agenta U. A. bolo nepochybne preukázané, že P. bol priamo aktívny pri predaji falošných bankoviek, navyše obv. D. sám uviedol, že spolu s P. ukryli zvyšné peniaze cestou domov. V súvislosti s vyššie uvedeným a v spojení so správou Úradu policajného pridelenca Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Kyjeve je tak podľa neho možné vyvodiť záver, že sa obv. D. osobne podieľal na zadovážení a predaji falošných bankoviek.

V súvislosti s vyššie uvedeným podľa ministra spravodlivosti úzko súvisí použitá právna kvalifikácia (§ 271 ods. 2 Trestného zákona), ktorá nie je zodpovedajúca najmä v prípade obv. D., ktorý sa priamo podieľal na zadovážení falošných bankoviek a jeho následnom uvádzaní do obehu. Aplikovanie predmetného ustanovenia prichádza podľa neho do úvahy v prípade, ak niekto získa falošné peniaze ako výdavok v obchode a po zistení tejto skutočnosti použije také peniaze ďalej pri platbe za tovar, teda nejde o odovzdanie peňazí konkrétnej osobe za odplatu s koeficientom 0,6, ale o konanie majúce všeobecný charakter odovzdania peňazí. Podstatné podľa neho je, že subjekt, ktorému sa peniaze dávajú, nemá vedomosť o och nepravosti. Uviedol, že pri akceptácii názoru vysloveného krajským súdom by zákonný znak „inému zadovážiť“ vyjadrený v ustanovení § 270 ods. 1 Trestného zákona nebol aplikovateľný. Obaja obvinení sa jednoznačne snažili „zadovážiť inému“, a teda agentovi U. A. falšované bankovky, nemali primárny účel „uviesť ich do obehu“. Dodal, že zákonné ustanovenie § 270 ods. 1 Trestného zákona subsumuje ustanovenie § 271 ods. 2 Trestného zákona.

Zo skutkovej vety obžaloby v bode 1) je podľa ministra spravodlivosti zrejmé, že obv. P. sa stretol s agentom U. A. ako záujemcom o kúpu falošných bankoviek, s ktorým sa dohodol na zadovážení bližšie nešpecifikovaného množstva falošných bankoviek v nominálnej hodnote 500 eur, kde na základe tejto dohody v O. na P. I. č. XX pred predajňou O. 2. apríla 2016 v čase po 12.00 hod. obv. D. a P. odpredali agentovi U. A. 14 ks falošných 500 eurových bankoviek v celkovej hodnote 7.000 eur za finančnú čiastku 4.200 eur, pričom obv. D. dal obv. P. za sprostredkovanie predaja odmenu vo výške 100 eur. V tejto súvislosti minister spravodlivosti uviedol, že v rámci vykonaného dokazovania nebola preukázaná vedomosť obv. F. P. o odpredaji falošných bankoviek v hodnote najmenej 2.660 eur, na druhej strane však i jeho konanie malo byť práve kvalifikované v zmysle ustanovenia § 270 ods. 1 Trestného zákona. Dodal, že u obv. P. nebolo vykonaným dokazovaním preukázané, že by svojím úmyselným konaním mal záujem spôsobiť škodu vo väčšom rozsahu, ale bolo preukázané, že poskytol pomoc, aby falošné peniaze, dal do obehu ako pravé prostredníctvom svedka S..

Vezmúc do úvahy uvedené skutočnosti a nedostatky v rozhodnutí krajského súdu je podľa ministra spravodlivosti nutné konštatovať, že vykonané dokazovanie odôvodňuje záver smerujúci k uznaniu viny

obv. F. P. a obv. S. D. za skutok opísaný v obžalobe prokurátora Okresnej prokuratúry Košice II, pričom v rámci trestného konania krajský súd nepostupoval v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku v súvislosti s hodnotením viacerých dôkazov vykonaných v trestnom konaní a jeho konaním došlo podľa neho k porušeniu i ďalších ustanovení § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 3, § 322 ods. 3 Trestného poriadku a § 271 ods. 2 Trestného zákona v prospech obvinených.

Minister spravodlivosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 2 ods. 12, § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 3, § 322 ods. 3 Trestného poriadku a § 271 ods. 2 Trestného zákona, v prospech obvinených F. P. a S. D.; podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a zrušil tiež všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad; podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol a aby, podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol súčasne o väzbe obv. F. P. a obv. S. D., ktorý v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody v tejto trestnej veci.

Prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry sa v plnom rozsahu stotožnil s právnymi úvahami uvedenými v dovolaní generálneho prokurátora ako aj ministra spravodlivosti.

Obvinený S. D. prostredníctvom na dovolacie konanie ustanovenej obhajkyne vo vyjadrení k dovolaniu generálneho prokurátora uviedol, že krajský súd postupoval správne, keď zohľadnil aj dôkazy, ktoré okresný súd pri svojom rozhodovaní nezohľadnil. Je podľa neho na voľnej úvahe súdu, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná, avšak úlohou súdu je zistiť skutkový stav, ktorý je možné zistiť len dôkazmi v prospech aj v neprospech obvinených (zásada voľného hodnotenia dôkazov). Pokračoval, že krajský súd sa s obhajobou a navrhovanými dôkazmi vysporiadal. Vo vzťahu k právnej kvalifikácii skutku uviedol, že táto je krajským súdom ustálená správne. Dovolateľ podľa jeho názoru opomína skutočnosť, že v prípade aplikácie ust. § 270 ods. 1 Trestného zákona by osoba, ktorá má v držbe falošné bankovky, musela už pri ich získaní mať vedomosť o tom, že nie sú pravé. Preto ak by nemal v čase nadobudnutia predmetných bankoviek vedomosť o tom, že nie sú pravé, nie je podľa neho možná aplikácia ust. § 270 ods. 1 Trestného zákona. Práve naopak, ak by nevedel, že predmetné peniaze nie sú pravé, bez ohľadu na to aký spôsobom by boli dané do obehu, aplikovať je možné len ust. § 271 ods. 2 Trestného zákona tak ako to právne posúdil krajský súd. Podľa obvineného dovolateľ bez opory v Trestnom zákone zužuje pojem „dať do obehu ako pravé“ len na určité dispozície s falošnými peniazmi, čo z Trestného zákona nijako nevyplýva a nie je to takto priamo Trestným zákonom upravené. Ďalej uviedol, že nebolo žiadnymi spôsobilými dôkazmi vyvrátené, že obvinený nadobudol falzifikáty peňazí predajom svojho motorového vozidla. Dodal, že tieto falzifikáty mu boli vyplatené ako protihodnota za motorové vozidlo, pri predaji ktorého nimi bolo platené ako by boli pravé a túto skutočnosť si nemal ani možnosť overiť nakoľko išlo o falzifikát so stupňom kvality 2 - „nebezpečný falzifikát“. V súvislosti s týmto poukázal na výpovede svedkyne U. a F. P.. Na záver uviedol, že na hlavnom pojednávaní nedošlo k preukázaniu vzájomnej dohody medzi obvineným a obv. P. o zadovážení v presne nezistenom čase a mieste 19 kusov falošných bankoviek.

Obvinený S. D. prostredníctvom na dovolacie konanie ustanovenej obhajkyne vo vyjadrení k dovolaniu ministra spravodlivosti nad rámec vyššie uvedeného uviedol, že vo vzťahu k argumentácii dovolateľa ohľadom posudzovania využitia práva odsúdeného odmietnuť vypovedať ako akejsi okolnosti svedčiacej o jeho vine, poznamenal, že dovolateľ v tomto prípade poukazuje na výpovede obvineného z prípravného konania, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané ako dôkaz. Preto podľa neho nie je možné na túto argumentáciu dovolateľa prihliadať, nakoľko nejde o výpovede vykonané na hlavnom pojednávaní a už vôbec nie je možné využitie práva odmietnuť vypovedať akokoľvek hodnotiť v jeho neprospech. Obvinený považoval za neprístupné využívanie jeho práv v prípravnom konaní posudzovať ako akýsi dôkaz proti nemu v podanom dovolaní. Podľa obvineného to, že nevypovedal mu nemôže byť na ujmu a nemožno jeho neskoršiu výpoveď spochybňovať preto, lebo využil svoje právo a nevypovedal. Dodal, že odmietnutie vypovedať neznamená, že ide o konkludentné priznanie, využitie práva odprieť vypovedať nemôže podľa neho byť považované za dôkaz viny, ani za dôkaz o nehodnovernosti neskoršej výpovede.

V ďalšej časti obvinený uviedol, že opätovné vyvodzovanie záverov dovolateľom len z hypotéz, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní podporené žiadnym dôkazom, nie je z nich možné vyvodzovať konkrétne závery o účasti na trestnej činnosti spočívajúcej vo falšovaní, pozmeňovaní a neoprávnenej výrobe bankoviek a cenných papierov. Z uvedeného názoru dovolateľa potom podľa obvineného plynie záver ad absurdum, že ktokoľvek neoznámi orgánom činným v trestnom konaní, že obdržal falošné bankovky, automaticky by bol považovaný za účastníka trestnej činnosti pri ich výrobe. V súvislosti so správou Úradu policajného pridelenca Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Kyjeve obvinený zdôraznil zásadu prezumpcie neviny, kedy a priori nie je možné vyvodzovať z predmetnej správy závery o páchaní trestnej činnosti. Dodal, že predmetná správa nepredstavuje nie len priamy, ale ani nepriamy dôkaz o trestnej činnosti, ktorá je predmetom obžaloby a podstatné podľa neho je, že za takúto trestnú činnosť nebol na Ukrajine odsúdený, čo akceptoval aj krajský súd vo svojom rozhodnutí.

Na základe vyššie uvedeného obvinený S. D. navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby v súlade s § 392 ods. 1 trestného poriadku dovolanie zamietol, nakoľko nie sú preukázané dôvody dovolania.

Obvinený F. P. prostredníctvom na dovolacie konanie ustanoveného obhajcu vo vyjadrení k dovolaniu ministra spravodlivosti uviedol, že u neho bolo preukázané, že poskytol pomoc, aby falošné peniaze, ktorými bolo obv. D. platené ako pravými, dal do obehu v hodnote 500 eur ako pravé prostredníctvom svedka S.. Odkazujúc na § 271 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a príslušných komentárov považuje odôvodnenie krajského súdu za správne, pretože bolo preukázané, že obv. D. získal 20 kusov 500 eurových bankoviek za predaj svojho osobného motorového vozidla a že tieto považoval za pravé. Rovnako ich považoval za práve aj obvinený. Túto argumentáciu opiera o skutočnosť, že okresný súd vo svojom rozhodnutí sa v tejto súvislosti opomenul vysporiadať s výpoveďou svedkyne U., ktorá tvrdila, že obv. D. predal osobné motorové vozidlo Mercedes Benz za 10.000 eur. Na základe uvedeného právna kvalifikácia skutku tak, ako bola preukázaná, je podľa obvineného odôvodnená rozsudkom krajského súdu správne. Poukazujúc na vyššie uvedené jeho konanie potrebné kvalifikovať podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona vo forme pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona.

Vzhľadom na uvedené obvinený F. P. považuje napadnuté rozhodnutie krajského súdu za správne v celom rozsahu a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané ministrom spravodlivosti ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku, na podnet osoby, ktorej zákon právo na podanie dovolania nepriznáva, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodov dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Nezistiac dôvody pre odmietnutie dovolania podľa § 382 Trestného poriadku najvyšší súd viazaný jeho dôvodmi (§ 385 ods. 1 Trestného poriadku) preskúmal následne zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého rozhodnutia, proti ktorému podali dovolatelia dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, a zistil, že uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i), ods. 3 Trestného poriadku je v posudzovanej veci daný.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný vtedy, keď rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom dovolací súd nemôže správnosť a úplnosť zisteného skutku

skúmať ani meniť. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek doplniť a meniť. Pri rozhodovaní, ktoré sa opiera o tento dôvod dovolania, preto dovolací súd hodnotí skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 47/2008 a 3/2011). Povedané inými slovami, predmetný dôvod dovolania slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietat, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014-II).

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku generálny prokurátor odôvodnil nesprávnou právnou kvalifikáciou skutku krajským súdom.

Pokiaľ ide o dôvody dovolania uplatnené ministrom spravodlivosti, považuje najvyšší súd za potrebné k veci najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že uplatnený dovolací dôvod, a síce, že právoplatné rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, bude naplnený aj vtedy, ak súd pri hodnotení zákonne získaných dôkazov neprihliadne a nevysporiada sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, v dôsledku čoho dospeje k nesprávnym skutkovým záverom. O správnych skutkových zisťeniach totiž možno hovoriť, len ak tieto majú oporu vo vykonaných dôkazoch a sú logickým vyústením ich dôkladného zváženia.

V danej veci je potrebné konštatovať, že ak by krajský súd skutočne starostlivo prihliadol na všetky pre rozhodnutie podstatné okolnosti jednotlivo i v ich súhrne a nehodnotil ich selektívne, nemohol by dospieť k presvedčivému záveru o naplnení zákonných znakov skutkovej podstaty prečinu uvádzania falšovaných, pozmeňovaných a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona.

Podľa § 270 ods. 1 Trestného zákona kto sebe alebo inému zadováži falšované, pozmenené alebo neoprávnene vyrobené peniaze alebo cenné papiere alebo kto také peniaze alebo cenné papiere prechováva, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona kto falšované alebo pozmenené, alebo neoprávnene vyrobené peniaze, ktorými mu bolo platené ako pravými, dá do obehu ako pravé, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Ako správne poukázali dovolatelia, v danej trestnej veci pre kvalifikáciu skutkov podľa § 271 ods. 2 Trestného zákona neboli naplnené všetky znaky zákonom ustanovenej skutkovej podstaty.

Možno sa stotožniť s dôkaznou situáciou tak, ako ju ustálili súdy, s tým, že obvinený F. P. (pokiaľ ide o skutok v bode 1) nepoprel, že sa dopustil trestnej činnosti, pričom nevedel, koľko falošných eurobankoviek bude predmetom obchodu, ktorého sa následne ani nezúčastnil. Priznal, že bankovku v hodnote 500 eur dal svedkovi S. a obvinený mu dal 100 eur ako odmenu z predaja falošných peňazí. Z výpovede agenta U. A. vyplýva, že obvinený P. mu povedal, že vie zohnať 500 euróv bankovky od kamarátov z Ukrajiny, pričom viedli rozhovor aj o cene nákupu bankoviek s tým, že táto mala byť 60 percent jej hodnoty. Následne posunul kontakt „ukrajincem“. Svedok opísal ďalšie stretnutie, na ktorom získal 14 kusov bankoviek. V ďalšom možno odkázať na dôkazy opísané v preskúmanom rozhodnutí, pričom však je nutné uviesť, že krajský súd upravil skutok oproti skutku tak, ako bol ustálený okresným súdom s tým, že bolo do skutku doplnené, že peniaze získal obvinený D. za predaj osobného

motorového vozidla a za pomoci obvineného P. tieto ponúkali na predaj ako pravé.

Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že obvinení nadobudnuté falšované peniaze ponúkali za odplatu tretej osobe, pričom ako obvineným, tak aj nadobúdateľovi (policajnému agentovi) bolo zrejmé, že nejde o pravé bankovky v hodnote 500 eur. Z dokazovania teda vyplýva, že obvinení nemali úmysel falšované peniaze „dať do obehu ako pravé“. Fakticky ponúkali falošné bankovky za časť ich nominálnej hodnoty (teda 60% ich hodnoty). Z uvedeného potom nemožno ustáliť, že ich uvádzali do obehu ako pravé, pretože pod pojmom „dať do obehu ako pravé“ sa rozhodne nerozumie (okrem iného) aj predaj falšovaných peňazí na čiernom trhu.

Je nutné pripomenúť, že na naplnenie znakov trestného činu falšovania a pozmeňovania peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 druhá alinea sa vyžaduje, aby páchatel použil falšované alebo pozmenené peniaze alebo cenné papiere, ktoré získal inak než tým, že mu bolo nimi platené, a je dokonaný až vtedy, keď ich dá ako pravé (R 39/1998 - I). Pre posúdenie trestnej zodpovednosti páchatel'a podľa tohto ustanovenia nie je rozhodujúce, akým spôsobom noví držiteľia naložia s falšovanými alebo pozmenenými peniazmi, resp. cennými papiermi (pozri R 58/1978, R 29/1982). Nie je rozhodujúce ani to, na aký účel boli falzifikáty vyrobené. V danej veci - pokiaľ by súd aj uveril obhajobe obvineného D., že peniaze získal z predaja motorového vozidla a že mu nimi bolo platené, je jednoznačné, že tieto falošné peniaze ďalej prechovával a zabezpečoval ich predaj. V konaní obvinených postrádať istý moment bezprostrednosti, keď by páchatel' po zistení, že mu bolo platené falošnými bankovkami, tieto sa pokúsil uviesť niektorým (už spomenutým) spôsobom uviesť do obehu ako pravé. Naopak - obvinení - premysleným spôsobom hľadali na finančné prostriedky „kupca“ a predávali ich na čiernom trhu (obvinený P. minimálne pritom obvinenému D. poskytol pomoc).

Je pritom podstatné a nesporné, že obvinený D. disponoval sumou minimálne 9.000 eur, pričom mal vedomosť o tom, že ide o falzifikáty pravých eurobankoviek. Obvinený P. bol obvineným D. oslovený, či by sa niekoho neopýtal, či nemá o peniaze záujem. Obaja teda mali vedomosť o tom, že peniaze sú falošné a pritom sa ich snažili nie dať do obehu ako pravé, ale predat' za časť ich hodnoty na čiernom trhu.

Aj tieto okolnosti, na ktoré krajský súd v pôvodnom konaní zjavne neprihliadol nasvedčujú tomu, že síce krajský súd dospel k správne mu záveru o vine obvinených, dospel však k nesprávne mu záveru ohľadne právnej kvalifikácie skutku.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že na podklade dovolania ako generálneho prokurátora, tak aj ministra spravodlivosti podaného v neprospech obvinených F. P. a S. D. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 15. apríla 2019, sp. zn. 8To 27/2019, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i), ods. 3 Trestného poriadku porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 12 a § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 3 Trestného poriadku, § 322 ods. 3 Trestného poriadku, § 271 ods. 2 Trestného zákona v prospech obvinených oboch obvinených. Preto tento rozsudok zrušil a súdu krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.